

REGÉLŐ.

Pesten vasárnap december 10^{kén} 1837.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Félévi díja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyesszáma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

Titkolt szerelem.

Vidámságra gerjesztve zengtek a' mellékteremben Strauss keringői, 's ők a' kandalló mellett mulattak! — Táncz helyett beszéd-mulasztani időt! Tizenöt tizenhat éves fiatal leánykáknak! — A' beszédnek azonban érdekesnek kellett lenni. Most egy gondolat támadt agyamban-kandisággal párosulva, 's ez, a' beszéd kihallgatására ösztönzött. Igaz, hogy kandinak lenni, kivált férjfiúnak, nem illik; de kinek van arra nagyobb oka, mint a' drama-írónak? Mi másban hiba, neki kötelessége. Hallgatóznia szükségből kell; ezt rangja hozza magával. — Azután ama kihallgatandó két hölgy olly szép, olly ékes volt, minőt látni nem köznapi dolog. — Tekintükben, tartásukban annyi báj, annyi nyíltság volt; olly vitorak 's gondtalanok valának a' jövő iránt, hogy helyettök jövőre gondolni szinte tisztemnek tartám. Egyik, kinek szőke fürtök folytak márvány nyakára, halkkal de élénken beszélt; másik, kinek holló haja a' legszebb elefant-csont-homlokot árnyékozá, szem-lesütve hallgatá a' beszélőt, 's parányi kezei egy fehér camelia-bokrétát fosztának-meg leveleitől. Hihetőleg kérdést tön neki a' másik, melyre felelni nem akart. Igéző rozsvirág szemeit azonban csak hamar fölveté; 's azokat barátnéjára fordítván mintegy mondani látszék: „biddel, barátném, én nem értelek.“ — Hangos kacajjal felelt a' másik, melyet így magyaráztam: „már azt nem hiszem!“ — Sokat adtam volna érte, ha hozzájuk közelebb juthatva beszédöket kihallgathattam volna; 's im, a' sors ebben is kedvezett. A' házi asszony, ki whistre kért-fel, alkamat nyújtott a' hozzájuk közelebb juthatásra. Én ugyan rosszul játszom a' whistet, melly, hogy ügyetlenségemért megboszuljon, mindenütt üldöz. Ez alkalommal még is elfogadám a' meghívást, mert a' játzó asztal közel a' kandallóhoz állott, és nyert helyzetemnél fogva széket a' beszédhe merült két szépéhez társítám, kik azonban ezt észre nem vevék. A' szépekre nézve csak fiatal hölgyekből, cziczomából, öltözetekből és — tánczosokból

a' vigalom. Whistet játszóknem számíttatnak oda, — mi annyi, mintha nem is lennének a' tánczvigalmon. A' whist-játszókkal csak négy székkal van több a' teremben.

„Hogyan, 's te még soha sem gondoltál erre?”

„Nem!”

„Almodban sem?”

„Nem érek rá; igen jól szoktam alunni.”

„És anyád még soha sem szólt e' felől veled?”

„Még eddigelé nem.”

„Én már két kérőnek adtam kosarat.”

„És mért?”

„Szegények voltak. Én gazdag férjet ohajtok — és te?”

„Hogy fiatal 's lelkes legyen.”

„Hisz' most mindenik az. Én ugy kívánom, hogy királyi hivatalban legyen, hol nagyobb fokra is nyílt az út.”

„'S ez csak minden kívánságod?”

„Igen. — Pipere-asztalom 's öltönytárom fölségesen fog e' napokban felkészíttetni.”

„Hogyan, te férjhez mégy, és pipere-asztal, öltönytárra gondolsz?”

„Azt mindig teendém.”

„És férjre?”

„Uram, — kiáltá e' pillanatban játszó társam — hát nincs kis treffe?”

„O igen!”

„Adja hát ki!”

„Engedelmet — — hallgatóztam — összevetém — akarám mondani — a' kiment kártyákat számolám.”

E' mentegetődzés közben néhány észfogást a' hátam megett még folyvást tartó értekezésből elszalasztottam.

„Szeretni? — igen — ha éppen úgy jó” —

„O, én mindennek felett.”

„Valóban?”

„Azért akarom, hogy mintegy magam korú legyen; hasonló hibái legyenek, mint nekem — így hibáimat inkább el fogja nézni. Mi az ő hibáit illeti, én már előre megengedek neki; csakhogy hiven 's e g y e d ü l engem szeressen!”

„Nagynéném azt mondja, ez lehetlen!”

„Mért lehetlen? — Én egész lelkemből fogom szeretni!”

„Megörültél?”

„Hisz' kötelességem ... 's e' kötelesség olly édesnek tetszik előttem, olly kellemesnek!”

„És ha ő megszűnne téged' szeretni?“

„Én még is szeretném — hisz' kötelességem!“

„Ha megcsalna, elárulna, elhagyna?“

„Szívetemet megrepsztené; de még is fognám szeretni.“

„Három ütést veszítettünk! — kiáltá játszó társom boszúsan — uram! neked a' vörösben renonce-om van; ezt eléggé kijelentém, 's ön még sem játszása azon szint.

„Mit tesz az?“

„Mit tesz? kezem tele van apró atout-val, 's valamennyit önnek ütő kártyáira kell vetnem.“

„De hát mit tesz az?“

„Azt, teszi, hogy az ellenfél 10 poin-t fog nyerni.“

„Engedjen-meg uram, én még csak kezdő játékos vagyok, ön veszített miattam. —“ „Én pedig — gondolám magamban, — miatta, mert közbe-szóllása által elvoná figyelmemet a' két fiatal hölgy beszédétől, kik e' pillanatban felállván, távoznak. — Egyik után akaratlanul fordult tekintetem, 's keblemben különben különös, élénk érdek támadt iránta. Mindenek fölött kívántam volna nevét tudni, és még sem merészlettem az iránt tudakozódni.

Nina — kiáltá egy magas, szikár, büszke tekintetű, szegletes testalkatú dáma — vedd sávlodat; menjünk!“

„Szívesen mama! Igaz, éppen most kértek-fel mazurra, de leköszönöm.“

„Azt meg nem engedhetem — szólt közbe a' ház asszonya. — Csomboriné asszony csak lesz szíves minket még egy óránegyedig jelenlétével szerencsésíteni?“

'S most felém jött a' házi asszony, ki kezemet megfogván mondta: „a' báróné önt ismerni kívánja; megkért, mutatnám-be neki.“

(Folyt. következik.)

A' testvér mint barát.

(Vége.)

Lármával, tikkadtan, tért vissza mintegy óra múlva a' társaság, ezer átkot szórván az őket olly rutul megcsaló Oláhra. De mint bámultak-el, midőn visszatérvén a' menyasszonynak csak hült helyét találták. Eleinte ugyan azt hitték, hogy tán a' fák árnya alá vonult: de midőn hosszas sikertelen keresés után sem találtak nyomára, midőn magukat rekedtté kiabálva sem kaptak feleletet, gyanítani kezdék a' valót. Toderevicset a' bizonyodás majd elméjétől fosztá-meg; dühöngve veré homlokát, 's orditozá; oda leányom, oda haszonkémlésem, oda a' nexus. — Lovasokat küldött minden felé, a' rablót nyomozókat; de valamennyien egyedül tértek vissza. Midőn

pedig még nap leáldozata után sem birtak a' rablónak nyomára bukkanni, Illés átkozódva, a' többiek pedig semmivé lett mulatságuk miatti boszújokban morogva, tértek vissza Szigetre.

A z o k l e v é l.

A' nap letűnt, vérrózsái a' papi lak ablakán égtek, mellyen a' vad fájdalomban merengő Imrének szemei fájdalmas érzéssel függtek. — „Igy mulok-el én is nem sokára! — sohajtá — csak hogy nem illy nyájasan, nem illy nyugalmasan. Ah, bár minél előbb fedne-el a' sir kinommal!“

„Nyugtasd magadat fiam! győzd-le a' fájdalmat férjfiasan! Gyakran akkor érkezik a' segítség, mikor legközelebb a' veszély!“

„Nem, nem; itt az Isten sem segíthet! Ő már báróné 's én — én a' fájdalom martalékja. — Átkozott légy p é n z, te minden bűnnek kutfeje; átkozott légy rangvágy, gonoszság lépcsője! ti, ti vagytok ördögeim, és szerelmem pokla! Ah szakadjatok reám rideg bércek, 's temessetek omladványtok alá!“

Ez alatt az est tetemesen beállott. Most lódobogást hallanak. A' lelkész látni akarván, ki jó hozzá, ajtót nyit, 's im, Czili lép-be azon oláh pórnak karján, kit a' hegyen láttunk, „Imrét“ kiált, — a' bámuló, végetlen boldog ifjúnak keblére rohan; és a' boldog párnak ajka összezsattant, mint két villanyos felleg.

Az Oláh most letépi mezét, 's im — Lajos áll előttök. Lajos, ki barátja fájdalmát tovább nem nézheté, álruhába öltözött, 's Toderévics kincsszomját ismervén, a' főlebb kivitt tervet gondolá legalkalmasbbnak czélja létesítéseül, melly, mint láttuk, sikerült is. — Kucs-mája alulról kövekkel volt megrakva, 's csak felülről fedé-be talérokka, és köztte néhány arannyal. Azon szó pedig, mellyet a' sikoltó Czilinek fülébe sugott, mint láttuk, azt adá a' rémült hölgynek tudtára, hogy ő kiesoda, 's hova viszi. Ezért is hallgatott az el olly hirtelen. Most az érzelmek csillapulása után, Lajos, egy iratot nyújtott Imrének.

Imre átfutván a' levelet, bámulva 's kimondhatlan szeretettel nézett barátjára; de mint olyan, ki a' látottat hinni nem akarja, atyja kezébe nyújtá ezt.

A' popa ezt olvasá:

„Alább irt ezennel elismerem, hogy Csendei Imre minden jószágomat megvette, 's árát folyó pénzben hiány nélkül lefizette, mellynek bizonyítására e' kezem irásával és pecsétemmel erősített levelet adtam-ki.

KERCSEI LAJOS. s. k.

Előttem, Vizaknay Bertalan, megyei főszolgabíró előtt s. k.

„Nem, nem! ezt el nem fogadhatom, — kiáltá Imre — más boldogságán nem akarom magamét megvásárolni.

„El kell — válaszolá hidegen Lajos — szerencséd csak ez uton eszközölhető.“

„Hát megfosszalak-e vagyondtól, elraboljam-e tőled a' kényelmes életet, jövődö gyermekeid örökét? — azután nekem, tudod, nincs pénzem.“

„Arról most nics szó, csak boldogságodról. Mi gyermekeimet illeti, azok nem fognak háborgatni, mert nösszólni nem szándékom; a' kényelmes életet pedig nálatok reménylem feltalálhatni; mig élek, eltartatok; hisz' talán csak nem tesztek ugy velem, mint Lear királylyal leányai?“

„O nemes lelkű barátom! nemcsak a' te és világ megvetésére volnánk méltók, ha csak egy keserű perczet is szereznének, hanem még arra is, hogy a' föld meg ne tartson hátán! — És Imre el-
 érzékenyölve rogyott a' nyugodtan álló ifjúnak keblére.

Gyönyörködve nézte a' lelkész e' szép jelenetet, és szeméből egy könnycseppet törölve-ki, áldólag terjeszté fölükbe karait. — „Fiam! te csak a' természet szavát követéd — mondá Lajoshoz — mert Imre testvéred!“

„Testvérem? — rebegé mindkettő egyszerre — Öreg a' láz bánt-e? hisz' tudod, hogy nekem testvérem nincs.“

Hallgatva zárá-fel az öreg nagy tulipános ládáját, abból egy nyaláb írást vont elő, 's Lajosnak nyujtá, mondván: „olvasd ezt, ha szavaimnak nem hiszesz!“

Mohón kapá-el Lajos a' levelet, és szapora hévvel olvasá: „Tisztelendö atyám! Ha egy ember élete kedves ön előtt, rejtse-el valahova e' gyermeket, mellyet küldök. Ah, hogy meg kell tagadnom szerencsétlen fiamat. Midön még szivem alatt hordozám, egy vén oláh ciganynő azt jósolá, hogy ikret szülök, kik ha 24 éves korukig együtt neveltetnek, egymásnak gyilkosai leendnek. Férjem a' babonának vakon hódoló, ezóta komoran 's magába vonulva jár; gyakorta vad tekintettel fel-felszökik. Nem tudom ugyan szándékát, de szerencsétlen gyermekem életeért reszketek. Az első szülöttet azonnal hozzá vitte a' bába; 's ez alatt a' másikat, nehogy atyja gyilkosa legyen, kénytelen vagyek elrejtteni. Nevelésére gondom lesz. Ha a' 24 évet meghaladták, 's én addig meghalnék, tudassa velök, hogy; testvérek. Egy anya, egy dult keblű anya kéri önt, nevelje szülöttét gyengéden, és siron tul is áldani fogja

örökös tisztelője

KERCSEI LUIZA. s. k.

„Igen, ez anyám írása, kedves, jó, szeretett anyámé -- riadá Lajos a' levelet ajkához nyomva — tekints-le dicsöült árnyéka a' boldogultnak, 's lássd, gyermekeid boldogok!“

„De mondd atyám — kérdé a' most is még álmodó Imre — miként maradhattam én lakodban észrevétlenül?“

„Éppen akkor halt-meg öt hetes fiacskám; ezt titokban eltemetém, 's így könnyű volt nevelésedet felvállalni.“

A' testvérek leirhatlan szerelemmel borultak egymás karaiba. Imre majd kedvesét, majd testvérét, majd pedig gyámatyját csókolá. Más nap az ál-apa összeesketé a' szerelmes párt, 's ezek még e' napon Szigetre mentek Czili atyjához.

Toderevics a' dolgok fordultáról értesítettén, látva egyszersmind, hogy a' dolgon már nem lehet segíteni, noha a' sódor szóért még görbén nézett Lajosra, áldását adá.

SZÉKELY.

TERMÉSZETI TÖRTÉNET 'S TUDOMÁNY.

Tetsz-holt. Lyonban mult hetekben ismét egy eset adta magát elő, mely eléggé bizonyítja, milly óvakozva kell a' halottaknak eltemetésével bántani. — Guillotiere külvárosban meghal egy gazdag birtokos, ki; midőn a' koporsó födelét rá akarták szegezni, a' jelenlevőknek rémülésére felült. E' boldogtalan boldog a' rövid betegség után halálos álomba merült, melyet alkalmasint az örökség után vágók halálnak hittek. Vallomása szerint mindent hallott, mit körölte beszéltek, a' nélkül azonban, hogy tagjait mozdithatta, vagy nyelvét szöllásra emelhetne volna. Jelenleg a' koporsóban feküdt már ép és egészséges.

Usszó szigetek. Baltimorei hírlapok szerint két sziget, az ezer sziget név alatt ismeretes sziget-csorportozattól elszakadván, uszni kezdett, és Susquehanna folyamon lefelé ballagott. Egyik Ogdensburg falutól mintegy mért-földnyire állott-meg, másik a' falunak egész alsó végeig leballagott.

Himalaja-i róka. Ezen állat, melynek bőréből Ogilby ur is csak hármat szerezhetett (kettő közülök nyáribőr 's Londonban a' zoologi társaság birtokában van; harmadikat, a' télit, Royle ur által küldötte Massoriból.) Nepalban is nagyon ritka, mert Hodgson ur, az ottani kereskedő társaság residense, még nem látott olyat. Dhun, Kamaunban, 's a' hegynek keleti oldalain azonban gyakrabban látnak; az Europaiak hegyi rókának nevezik; szőrének tömérdek színben játszó fénye miatt nagyon kerestetik. Egész hossza, farka hegyéig, 2' 6" — 's ebből 1' 6" farkára esik; fülei 4" hosszúk, 's magassága 1' 4"—5". Az europai rókához füle domborodásának beljén feltűnő fekete foltcskaival hasonlít; bőrét hosszú lágy tapintású szőr fedi, mely olly finom, mint Amerikának legszebb szőrös bőrei, csak hogy ez végtlenül finomabb 's tündöklőbb. A' bőrt két féle szőr fedi, alsó és felső; az alsó igen finom, pamut-nemű szövethoz hasonló; a' felső hosszú, selyemnemű, 's mint a' nyest-prém, lágy, hajlékony. Alsó szőre feketés kék 's hát-hosszában barna; felső szőre is hasonló, mely egész farka végeig azon lágy, pamutnemű szövethoz hasonló, mint az alsó; farka tövének szőre kissé durvább tapintású, 's azt széles, sárgás fejei karika környezi, vöröses barna csúcsban végződő. Feje, nyaka és háta fénylő sötétvörösek; nyakának oldalai, torka és előrésze fejérből feketébe megy-át, de csipőinek felső szőre inkább szürke mint vörös; e' színvegyület a' nyáribőrök felső részén is látható; ezeknek szőrök is kurtább, durvább tapintású, 's nem olly változékony színű, mint a' Royle

ur által hozatott. A' nyári bőröknek külszine, hátán, tündöklő vöröses barna; oldalain vörös-sárga, nyakától hasaig fejr; fülei hosszuk 's kívülről fejérek; lábain hasonló színű vonal fut-le; farkuk vastag, szabályos és fejébe végződő.

KÜLÖNFÉLE.

Életszabadító macska. Parisban kevés idő előtt egy macska menté-meg életét bizonyos fiatal, megyei leánynak. Ezen érzékeny szív, kedvese hűségtelensége feletti bűjában, öngyilkos akart lenni. Szobájában szemet gyujtata-meg, 's kerevetére rogyva nyugodtan várta a' hűtlen kedves feletti bűt enyhítendő halált. A' várt kaszás vendég csakugyan közelgetett is; de egy macska, mellynek öngyilkosságra urnéjához hasonló okai nem lehettek, kellemetlennek találván a' fojtó gőzt, ablaknak szökött, 's egy üvegtáblát szétzúzván, éltető levegőt bocsátott a' szobába. Nehány emberek a' kitört ablakon kitolongo sűrű gőzt látván, a' szobába törtek, és a' halál révén tébolygó megcsalatott szerelmes nőt szabadra vitték. — E' szerint senki sem fogja tagadni, hogy a' megmentetett csupán élni vágyó macskájának köszönheti életét.

Magát meglopó tolvaj. A' „gazette de tribunaux“ következő parisi esetet beszél-el. — Poinsignon ur, a' l' harpe utszán lakó vendégfogadás asztalára csak ezüsttel borított evőeszközt szokott felrakni, melly különben a' valódinak fényével, nehézségével 's hangjával bír. Nyilván ez ámitó hasonlatosság által készítetve ejtett zsebébe bizonyos enyves újjú uracs egyet e' villák közül; de udvariságból egy más ezüst villát, az elorzottnál sokkal könnyebbet, tett annak helyére. Ezen lélekismeretes tolvaj bizonyos szerencsétlen ifjú volt, kit szülői jog-hallgatásra küldtek Parisba; de ez a' rendes élet 's tanulás helyett vétkes kicsapongásokba elegyedett. Csalódott tolvajunk az általa elidegenített tárgynak valódi értéke felől csak hamar meggyőződött, és átlátta, hogy e' szerint maga magát lopta-meg. Más részről a' vendéglő is észrevette evő eszközeinek naponkénti számbavételénél a' cserét: de azon gondolatra, hogy ez idegen jószág lopás következésében került hozzá, távulról sem tudott volna jöni; sőt inkább hitte, hogy az valamely háznál cseréltetett-fel, hová töle enni hordottak. E' szerint a' villát félre tette. — Ősz hó 9-kének reggelén egy fiatal ember jó a' vendéglőbe, 's a' vendégfogadóssal akar különösen szóllani. Ez eljő, 's az ifjú így szóllítja-meg! „Uram, én vendéglőbeli evőeszközt soha sem szoktam használni, e' czélből tulajdonomat mindig magammal szoktam hordozni. Tegnap, történetből önét vittem-el magammal, 's helyében enyim itt maradt.“ — „Helyesen uram! — válaszolt Poinsignon — de mint ön is tudja, villáját csak a' rendőrségi biztos jelenlétében szolgáltatathatom vissza. Azért kérem, ne sajnáljon velem oda fáradni!“ — Az ifjú eleintén vonakodott; később kéréshez folyamodott; de a' fogadás engesztelhetlen maradt. — A' biztos előtt megvallá tettét, ön vádját pedig még inkább terhelé a' szobájában találtatott három különböző villa, mellyek tulajdonvállomása szerint hasonló móddal kerültek birtokába. A' szorgalmas tanulónak újjairól alkalmasint érzékenyen fogják az enyvet lemosni.

Utszai koldusok. — Londonban már néhány utszai koldus szép pénzmennyiséget szerze magának. Nehány év előtt halt-meg — így ír „a' londoni hírnök“ — egy koldusnő, ki 25 évig volt az utszán egy seprővel látható; halála után 3000 font sterlinget találtak lakában, mellyet a' szegények perselyének hagyott. E' koldusnőt közönségesen „banquier-nak“ nevezték, mert csekély tőkepénzt nagy kamatra adott-ki. — Egy Néger, ki Charing-

Cröszon 30 évig seprette az 'utszát, 8000 ft. sterlinget (80.000 f. pengőben) szerze magának. E' szerint minden esztendőben 300 fontot tett félre. Az említett mennyiség, holtá után, szalmazsákja alatt találtatott. — Egy szegény asszony végre, ki ez év tavaszán mult-ki, 's a' kenti uton huzamós ideig sepregetett, 1600 fontnyi vagyonát egy, az angol banknál dolgozó, segédnek hagyta végrendelményében; mert az említett segéd gyakrabban nyujtott neki egy egy pencet, mint más átmenők.

EMLEKMONDÁS.

H ű s d i c s ő s é g e.

— — A' rab hal csak meg,

Él a' szabad vitéz, — mert szép 's örök

Ifjúságban virágzik annak a' dicső

Hire, neve!

KISFALUDY KÁROLY.

Ház as ul ó k n a k. Ha párosodni fogsz akármikor, párodban elvegyed házadat is; mert a' ki külföldit vesz-el, egészen otthon nem lehet soha.

KISFALUDY SÁNDOR után K. H. K. J.

Kétség; hit. — Kétség a' szív minden hóhéra közt legkinzőbb. Bizonyosságra törekszik lelkünk; tudni vágy, tehát hinni is. Mert a' hit nem egyéb, mint azon megnyugvás, hogy a' dologról szerzett tudásunk bizonyos. Hit az embernek olly élelmény, mi nélkül nyugalmat és boldogságot soha nem ismerhet.

KÖLCSEY (1838. Emlény.)

Gondolatok. Valamint az ábrázaton szembetünőbb a' szeplő, hogysem más tagokon a' sebek: ugy a' nagy emberek fogyatkozásai inkább botránkoztatnak, mint a' kisebbek vétkei.

A' szép mesterségek ékei, a' tudósok szemei, a' földmivelők gyámolai egy társaságnak.

NAGY GYÖRGY után Csongor N. Enyedről.

Csererejtvény.

7. 2. 1. Mindig fosztja más javát

2. 3. 4. 5. 6. Szomszéd érzé vas karát.

2. 5. 6. 7. 4. 1. Házad' 's híred' tartja fenn

1. 2. 3. Kellemetlen egy elem.

7. 8. Hogy ha jó, gyorsan halad,

1 — — 8. Ha hibázol, megragad.

PLOETZ.

Előbbi rejtvény: kosár.

Figyelmeztetés. — Esztendőnk utolsó hónapjába lépén által, kértetnek e' folyóirat tisztelt pártfogói, hogy ennek jövő évi lapjai iránt még e' hónapban, 's minden hátramaradás eltávoztatása végett mennek előbb méltóztassanak megtenni rendeléseiket akár a' cs. k. postahivatalokon, akár Pesten a' kiadó hivatalban.

Szerkezi Róth krepf Gábor, halpiacon alul a' Duna partján. 114. szám alatt.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utsza 612.